

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

Szerkesztői szállítás:

Széchenyi-tér, a hídkaputól kimenet balra a 24. sz. alatti ház emeletében.

Kiadó hivatal:

Középutca, Stein J. könyvkereskedése.

Hirdetési ár: 5 hasábos garmond sorért 1-szor 7 kr., 2-szor 6 kr., 3-szor 5 kr., s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj.
Hirdetések felvételnek Bécsben Oppelik Alajosnál (Wollzeile 22. sz.) és Haasenstein és Voglernél (Wollzeile 9. sz.).
Nyiteltéri cikkek sora után 20 kr. előleg befizetése mellett a szerkesztőséghez czimzendők.
Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeletik.

Megjelen a lap hetenkint háromszor, u. m. kedden, csütörtökön és szombaton délelőtt.
Előfizetési ár:
egész évre 12 ft, fél évre 6 ft, évnegyedre 3 ft.

Az új porrendtartás.

II.

Régi bíráskodási rendszerünk felett ezen igazságügyminiszteri munkát nagy előnyt mutat fel a bíróságok szabatosabb szervezése s főként azon igen szükséges elv kimondása által, hogy „minden bíróság kizárólag vagy első vagy felviteli hatóságképp ítéljen.” Ezen szabály által egyszerűsítve és tisztázva van a törvényszékek hatásköre, s szányszege a végére mehetlen kifogások között a forum competentiaja elleni kifogások legnagyobb részének.

A mi törvénykezésünk e részben rendkívül zavaros volt, a székely 3 ftos pörét elkezdve a legelső törvényszéken fel appellálhatta a királyig, némely pöreink a derék széken, mások a királyi táblán, sőt többek legfőbb törvényszékeinkben, u. m. a kormány-széknél, productionale forumon, országgyűlésen kezdődtek, mint első forumon; s így azon furcsa igazság állott elő, hogy míg a legelső törvényszékeken kezdett igen csekély értékű perek részint felhívás, részint a recursus útján a kérdés lényegében is felhatva a királyig, négy-öt foku bíróságon ártostaltattak meg; a legfontosabb s legnagyobb összegekről folyó perek, a főbb törvényszékeken, mint első forumaikon, kezdődve, csak is egy-két bírósági fokozaton mehettek át.

Igy volt ez más alakban Magyarországon is, a mint ezt a miniszteri előterjesztménynek a bírósági szervezésről szóló 3-dik és 5-dik pontja igen világosan fejtegeti, melyel indokolja a királyi tábla első bíráskodási hatáskörének megszüntetését.

Törvényszékeinknek az újabb tervezet általi újból alakítása, s hatáskörüknek szabatos körvonalozása által a régi anomaliáknak nagyrészen vége lesz vetve, s bíráskodási rendszerünk az európai fejlett államok kivétel és megpróbált formáihoz illemtatik, s habár mi ezen formákat a chablonszerű osztrák törvényszéki szervezésében ismerve némileg perhorrescaljuk azon iszonytól fogva, melylyel a reánk erőszakolt absolut-rendszer minden hagyományai iránt viseltetünk, mind a mellett tudjuk, hogy a helyes formának jótékony szellemét megadja az alkotmányosság, míg a despotismus alatt a legjobb forma is gyűlöletet és romlást vont maga után. Lehetlen nem pártolnunk azon eszmét, hogy ugyanazon egy forummal az első s másodbíráskodási hatáskör össze ne zavartassék, s az első bíróság legyen mindenben első, a másod mindenben másodbírásg s így tovább.

A miniszteri tervezet, ezen cél elérése végett eltörli a királyi tábla első bíráskodási hatáskörét, s egyszersmind végleg eltörli a kerületi táblákat, miután ezek az illetékeségükbe esett jogviszonyok elenyészésével már természetesen fölöslegessé váltak.

Midőn a szélsőbb nézetek a Deák-pártot szeretik azzal vádolgatni, hogy a centralisatorra törekszik, örömet üdvözölhetjük az igazságügyminiszternek azon üdvös törekvését, hogy a királyi tábla helyett királyi táblákat állítván, az igazságszolgáltatást a másodfoku bíráskodásban is decentralisálja, s a miniszteri felelősség teljes érvényesítésére nézve elégnék találja azt, hogy az ügyek egyetlen központban a legfőbb törvényszékben ágazzanak össze. Valóban a lovásznak sincs szüksége, hogy a gyeplőt is, trinzliszárát is kezébe fogja, s a tengerész is képes a hajót egy evezővel is kormányozni. Minden fontosabb per — és pedig e fontos-ságot az igazságügyminiszteri előterjesztés bírósági szervezéséről szóló 1-ső pontjában kifejezett szabadelvű s democraticus definitioja értelmében véve — átmegy az első, másod bíróságon s fölhatván a harmadbírásgig, fölhat így a miniszterium székhelyére, a központra, s a miniszter feladatai így elérhetővé válnak a nélkül, hogy több centralisatorra volna szükség.

Annál örömebb üdvözöljük ezen gondolatot, mert a számos k. tábla felállításának szükségét indokoló körülmények közt, egyik fontos érvet éppen Erdély helyzetéből meríti, ezt mondván: „elnémithattam-e az igazságszolgáltatás egyenlőségének ama jog-s következtetését, hogy Erdély még szo-

rosabban simulhasson az anyaországhoz? Ott még mindig idegen törvények vannak hatályban; itt tehát oly rendszert akartam előkészíteni, mely Erdélyt is befogadhasa.”

Nem az indokolásnak örövendek, mert ez ellen kifogásom van, hanem a figyelemnek s azon törekvésnek, hogy Erdély befogadhatása eszközöltessék.

Kifogásom van az indokolás ellen, mert a királyi táblák szétosztását nem az indokolhatja, hogy Erdély idegen törvény alatt áll, ezen idegen törvényre rendszer ne építtessék, sőt eltöröltessék örökre a jogbitorlat; de az erdélyi részeknek historiai joga lévén régi egységünk korából is másodfoku bíróságokhoz, azt a pesti királyi táblába beolvasztani, igen valószínűleg praejudiciosus lett volna, sokkal bölcsebb gondolat volt a királyhágón-túli másodfoku bíróságokat decentralisálni, hogy így ott és itt a jog egyensulya helyreállítván, a királyhágón-túliak se panasz-kodhassanak, hogy másodfoku bíróságaink aránytalanul terhelik a közös egy ország budgetjét.

Ez egyensuly azonban ha terület aránylag fenn van tartva, Erdélyt s Magyarországot egymáshoz viszonyítva, midőn amott öt, itt két kir. tábla indítványozatik; de nincs megtartva az erdélyi részek területét, impopularitást egymáshoz viszonyítva, s nincs az erdélyi részek és historiai jogának is értelme.

Két tábla van indítványozva, egyik M.-Vásárhelyt, a székelyföldre és a vármegyei területre; a másik Szebenben csak is a Királyföldre vonatkozó hatáskörrel.

Itt az aránytalanság felette nagy, és pedig

a) A terület arányában, mert a Királyföld területe csak is 165 □ mérföld, míg a megyei terület 647, a székely terület 225 □ mföld, és így 165 mföld területnek ugyanoly k. táblát állítunk, mint 872 □ mérföldnek. Nagy az aránytalanság.

b) A népesség arányában is, miután a királyföld népessége 406,851 lélek, a más két részé pedig összesen 1,567,682 lélek. De a mi legfőbb kérdés itt, még nagyobb az aránytalanság:

c) A peres keresetek számára nézve. E részben az 1862-diki 527. számú kormány-széki kimutatás szerint az egész királyföld összesen 11 száma menő első törvényszékei ügyleti számának egész összege 15,736 számot üt, míg csak az egyetlen Kolozsvár város törvényszékénél ugyanannyi idő alatt mutatkozó ügyleti száma büntető ügyekben 1,000, polgáriakban 10,000 — összesen: 11—12 ezer közt jár.

Igaz, hogy ezen érvekkel szemben áll a királyföldnek a másodbírásg gyakorlata iránt fenntartott historiai joga. Ily követelés ellen kifogásunk nem lehet; de ezen másodbírásgot az ország nem fizette, e bíróságot nem országos, vagy kerületi forum, hanem a százsok universitása gyakorolta, mely a királyföld keblé, vagy nemzeti pénztárából huzta napi díjait, ama területnek gazdag uradalmak levén adományozva hasonló szükségre a magyar királyok által.

Igy helyhatósági autonómiaja jogánál fogva birt másodfoku ezen bíróságot a Királyföld praejudicium nélkül fenntarthatja, ha kívánja, saját költségén; ha azonban törvényszékeink az ország költségén szerveztettek, ily szembeálló praejudiciumnak fenntartani nem szabad.

Annál praejudiciosusabb volna a királyföld ily újabb privilegizálása a más két erdélyi rész ellenében, mert ezek is a Magyarországi együtlet s egység korában birtak helyhatósági másodfoku bíróságokat, ilyen volt székelyföldön a székelyek grófjának, s megyéken a vajdának törvényszéke, hová a pörök fölhevittak az első törvényszékekről s honnan appellatio volt a királyi curiához.

Semmiel sincs tehát több joga igényelni a királyföldnek külön táblát, mint a székelyföldnek, vagy az erdélyi megyéknek.

Ha tehát a miniszterium célja ezen részek historiai jogát követni, azon előnyös intézkedésbe, melybe a királyföldet részesíteni kívánja, részesítse a székelyföldet, igen a megyéket is.

Ájánljon három táblát, egyet Ko-

lozsvára, egyet Szebenbe, egyet Maros-Vásárhelyre. Az elsőnek hatásköre terjedjen ki a megyékre, a második a királyföldre, a harmadik a székelyföldre. A szebeni és vásárhelyi bíróság, mint kisebb rajonokra kiterjedő, állana tizenkét, a kolozsvári tizenhat bíróból, a szükséges mellék-személyzettel.

Ezen intézmény üdvös volna az erdélyi részekben, mert e terület három fontosabb központját élénkítene s emelné szellemi fejlődését, méltányos volna a megyék irányában, melyeknek központja Kolozsvár, a gubernium eltörölése által ugy anyagilag, mint szellemi érdekeiben igen sokat veszítend.

Talán azt mondhatnák arra, hogy a Királyhágón túli terület irányában igen nagy kedvezményt nyernének az erdélyi részek, ámde ezen előnyt régi egységünk korában szintén birtuk, s a látszó kedvezmény sulya elenyészik azáltal, hogy Erdély keblé legfőbb törvényszékét, a guberniumot, elveszti, főtörvényszékünk a királyi curiába olvad belé, s a mit amott nyerünk, itt visszafizetjük.

Az állam budgetjét forumaink tul nem terhelik, mert Erdély gazdaság- és ércbányáiban akkora tőkealapot visz az anyakirálysághoz, melyhez hasonló jövedelemalappal az anyakirályság hasonló területe nem rendelkezik.

De különben is három tábla kiállításának költsége nem is kerülne többbe, mint mostan a kettőé, mert mindenkinek aránylag kisebb személyzet kellene. Most a kir. tábla körül az országnak 52,210 ftba, a maros-vásárhelyi büntető-törvényszék, mely szintén a kir. tábla jogköre egy részét tölté be, került 22,067 ftba, egész összeg 74,287 ft. A szebeni főtörvényszék pedig körül 22,000 ftba. Ezen 96 ezer forintból szétosztva, jól ki lehet állítani a három királyi táblát, az általam említett arányú fő, s ahoz szabandó mellék-személyzettel.

E rendszer ki fog elégíteni Erdélyben minden nemzetiséget, kik az így felosztott forumokon kellő befolyást gyakorolhatnak bírói képességeik által.

Míg ellenben, hogyha a miniszteri törvényjavaslat értelmében a királyföldet, mint kegyelt területet, oly feltűnő előnyben részesítetik, az nem fog jó vért csinálni sem a székelyeknél, sem a vármegyéken lakó magyaroknál és románoknál.

Ha nem lehetne az erdélyi három részben három kir. táblát állítani, akkor sokkal helyesebb, hogy csak egyetlen királyi tábla maradjon ítélő hatósággal az egész erdélyi terület fölött.

Nézzen akár ki a térképre, s míg a királyhágón-túli táblák beosztását helyfekvésileg a pörlekedőkre nézve kényelmesnek s így helyesnek találándja, az erdélyi két kir. táblánál ezen előnyt föl nem leli, s föl nem foghatja, miért kell a Szebenhez sokkal közelebb eső alsó-fehérré, vagy hunyadmegyei pörlekedőnek a székelyföldre felutazni, holott a másik táblát sokkal közelebb kaphatná, és másfelől sajátos nemzeti viszonyaink-nál s összeköttetéseinknél fogva mégis azt hiszem, hogy ha a választani kellene, e megyék birtokosságának s népének legnagyobb része örömebb felfáradna perével Vásárhelyre, mint Szebenbe.

Legmegnyugtatóbbnak tartanám ennél fogva a három királyi tábla eszméjét.

Dózsa D.

A népnevelési egyletek ügyében.

Pest, szept. 1. 1867.

Igen nagyra becsülendő prot. egyházi előjárásainknak azon buzgósa, melylyel egyházunknak — bizony terhekkel járó — jogait a tanügyben védelmezzük. Azonban, véleményem szerint, buzgóságunk, kissé túlsapnak a határon, mely az ő jogkörüket bezárja. Ekejük a más földjében huzbarázdáltak.

Nekünk, protestánsoknak, nincs elkülönített egyházi rendünk, mely az egyház egyéb tagjai fölött állana. A mi papjaink, a szent könyv utasítása és saját vallomásaik szerint, alázatos szolgál a gyülekezeteknek.

A gyülekezetek választják őket a végre, hogy az ő lelki táplálékukról gondoskodjanak és gyermekeiket a hitben neveljék.

De éppen ezen választási jog magában foglalja az ellenőrzés jogát is. Egyebeket mellőzve, a szülőknek jogukban áll, öröközni a felett, hogy gyermekeik az ő kívánalmaik szerint neveltessenek.

Ez az a pont, melyen a mi egyházi előjárásunk jogkörét átlépte, midőn egyenesen tiltakozik a népnevelési egyletek alakítása ellen.

Igaz, hogy századok gyakorlata egyházi szolgáinknak majdnem korlátlan intézkedési hatalmat adott a tanügyben, főleg a népnevelés terén. A mi nek volt is értelme azon krcban, melynek felfogása szerint az iskolák célja nem volt egyéb, mint a hitben való neveltetés és megerősítés.

Azonban caveat consules, ezen hatalommal, melyet a bizalom és elfogultság ruházott rájuk, visszaélni, ma, midőn felvilágosodott korunk a nevelésügyet nemzetek és államok felvirágzásának, sőt lételének alapjául ismeri el, melyet figyelemmel kísérni, és anyagilag úgy mint szellemileg, támogatni, honfi kötelessége minden polgárnak.

Meghajlok azon argumentumok előtt, melyek felhozatalra arra nézve, miszerint nekünk, protestáns magyaroknak, nem szabad — legalább még — a józau és parancsszavát követve, tantárgyunkat a felekezetiességy nyugtázó bilincseiből teljesen feloldoznunk.

De itt nem is az a forog szóban. A népnevelési egyletek tervezete által a felekezeti jogok nincsenek megtámadva. Az egyletek alakulhatnak felekezetek szerint.

Es alakulniok kell, szükségképpen kell életbelépni ezen egyleteknek, hogy népnevelésünk ügye annyira felvirágozhassék, mennyire azt a kor szelleme sürgetőleg követeli, ha ugyan nem akarunk, nemcsak a nagy mérvekben baladó külföld, de saját néptestvéreink mögött, messze elmaradni.

Kell, hogy ezen egyletek létesüljenek, melyek nemcsak a jövő kor számára igérnek gyümölcsöt teremni, a mennyiben a köznevelés-ügyet előmozdítják, hanem közvetlenül a mai nemzedékre is jótékony hatást fognak árasztani az által, hogy a nevelésügy iránt a közérdekeltséget fokozzák, és illetőleg felébresztik.

Demeter Ferencz.

Előterjesztése

a magyar királyi igazságügyi miniszteriumnak a törvénykezési rendtartás tárgyában.

(Folytatás.)

3. A vegyes folyamodással több bíróságoknál találkozunk. Még a szolgabírák is gyakorolnak felebbviteli hatóságot a közsérelmőjárók illetőségéhez tartozó mezsei rendőrségi ügyekben. (1840: IX. törvényezik 6. §.) A megyék törvényszékei pedig — míg egy részről a házassági, birtok- és fenytő perekben az egész megye területére — s a nemsom más ügyekben valamennyi községekre nézve első bíróságilag járnak el: más részről a közsérelmőjárók előtt indított mezsei rendőrségi ügyekben harmad-, egyéb sommás perekben, valamint az alispánoktól felebbezett ügyekben másodfolyamodásilag ítélnek. Az eljárás jelen rendszer mellett, midőn a szóbeliség és közvetlenség hiányában a felek jelenléte a felebbviteli bíróságoknál egyenesen kizáratik: nincs, a mi a vegyes folyamodást szükségessé tegye; annál több azonban, mi nyilván ellene harcol. A megyei törvényszék kiváltságos joggal emelkedik a szabad királyi városok törvényszékei fölé, melyekkel pedig a bírói hatáskörnek és illetőségnek egyenlő színvonalán áll; az egy tanácsban egyesített különböző forum homályba vonja az illetőségnek annyira kívánatos egyszerűségét s zavarja az ügyrendet; a felebbviteli ügyek vizsgálatára és eldöntésére nem nyújt annyi kezeséget, mint a törvénykezés elve a felsőbb hatóságtól követelnék; sőt ha a behatóbb figyelem és mélyebb alaposág egyik lényeges feltételét az ítélőbírák nagyobb számában nem ok nélkül keressük: nem is minden megye volna képes nagyobb számú tanács alakítására. Szándékosan elhallgatom egyikét a legfontosabb érveknek. A bírói hivatalok betöltése jelenleg nem a qualificatio, hanem a szabad választás rendszerén nyugszik: — s ez éppen nem biztosított arról, hogy a megyei törvényszékek szervezete a felebbviteli forumok kellekeinek megfelelően.

4. Azon elv, hogy minden bíróság kizárólag vagy első- vagy felebbviteli hatóságképp ítéljen szükségképpen maga után vonta a kir. tábla első folyamodási bíráskodásának megszüntetését. Az ide tartozó ügyek a bírói illetőség szabályaiban kijelölt törvényszékekhez utasítvá, s ez által érvényre jutand az elv, melynélfogva a vegyes folyamodás minden forumon mellőztetik.

H I R D E T É S E K.

HIVATALOS.

Szám 2125. 1867.

(291)

(3-3)

Árverési hirdetmény.

Közbiré tétetik, miszerint a Nagy- és Kis-rákosi özszeesített 12 havi korcsma-jog árverés útján folyó év **september 18-án** Hidalmáson fog kiadatul.

Az árverezési feltételek a tisztviseli és szolgabírói irodában megtekinthetők.

Nemes Dobokamegye tisztviségének Szamosújvárt, 1857 augusztus 23-án.

SOMBORI JÓZSEF, fűjegyző.

NEM HIVATALOS

(299)

(1-3)

Pályázat.

Az erdélyi gazd. egyet. titoknokai állomása ürességbe jövén, arra ezennel pályázatot nyitattik. A titoknokai állomáshoz 800, fti havi részletekben fizetendő, évi fizetés; szálláspénz cím alatt 200 fti; szolgál-tartás, irodai kellékek és írói fizetés cím alatt ismét 200 fti van állandóan hozzá kötve. Szükséges, hogy a magát ajánló egyén a németnyelvben is járatos legyen, a gazdasági tudományokban pedig elméleti és gyakorlati ismeretekkel bírjon. Pályázni kívánók a szükséges szakismeretet tanúsító bizonyítványokkal ellátva folyamodványukat f. évi **oct. hava 25-ik napjáig** Nagy Ferenc tanárhoz (bel-farkasutca 54 sz.) küldjék, vagy adják be. A kijelölt hatánapon túl érkező folyamodványok el nem fogadhatók.

Kolozsvárt a gazd. egyet. igazgató-választmányának 1867 sept. 4-kén tartott üléséből.

Báró HUSZÁR SÁNDOR, alelnök. NAGY FERENCZ, h. titkár.

(239)

(9-12)

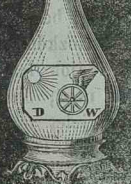
DITMÁR R.

cs. kir. szab. lámpagyáranak
BÉCSBEN,

mely Európában e nemből a **legnagyobb** és **leghíresebb** telepítvény, — új **árjegyzéke és mintarajzai megjelentek**, s kereskedők és kalmárok számára ingyen kaphatók.

Az árak **olcsóbbak**, mint a bel- és külföld minden más gyártmányaié.

Raktárainkban a szállítási díj hozzáadásával ugyanazon ár és feltételek mellett áruljuk, mint a gyárban Bécsben.

(297)

(2-3)

Építkezési felhívás.

A kolozsvári ev. ref. egyház Kolozsvárt a kül-magyarutca elején, piacz-soron fekvő s kerttel a Szamosra rugó, úgynevezett „LILIO” vendégfogadóját előre megállított terv szerint újból szándékozával építtetni, az építési költségek 33 % harmadik ezer forintba állapították meg. Vállalkozni kívánók, kik az építést saját költségükön, a fogadónak több éven át szabad használatára, s azon idő alatt az egyházi pénztárba évenként 600 % halszáz o. é. fti fizetése mellett eszközölni hajlandók voltak, f. é. **december 1-ig** jelenkezzenek kolozsvári ref. lelkész t. Szász Domokos úrnál, kinél a terv s az építési feltételek megtekinthetők.

Kolozsvárt, 1867 aug. 28-kán.

Az ev. ref. egyház képviselői közgyűléséből.

LEGKITÜNÖBB SZÉPÍTŐ-SZEREK.

Dr. BÉRINGUIER L.

KORONA-SZESZE

(A kölni viz quintessentiája.)

Kittinó minőségben nemcsak mint illat- és mosdó-víz, hanem mint dicső gyógy-erejű segéd-szer, mely az életszerveket élcsíti és erősíti.

Dr. Borchardt orvost. NÖVENY-SZAPPANA

Az arcbőr szépségére és épségartására, és minden bőrtisztatlanság ellen, valamint mindennemű fűzőkhöz nagy sikerrel használható.

— Lepecsételt eredeti csomagokban 42 kr. —

Dr. BERINGUIER NÖVENYI HAJFESTŐSZERE

(Teljes tokabban fejék és csészekkel 5 fti.)

Mint tökéletesen csőszőrinek és teljesen ártalmatlannak ismert szer a hajak és szakál egy a szemöldök minden árnyazatu színre való tetszés szerinti tartós befestésére.

Dr. LINDES TANÁR

növényi rud-hajkenőcse

fokozza a haj fényét és hajlékonyságát, alkalmas egyszerűs mind a hajdomoknak épen tartására. — eredeti darabja 50 kr. —

Dr. BÉRINGUIER

növénygyökér-olaja

— hosszabb használatra elégséges üvegekben ára 1 fti. o. é. —

A legalkalmas növénygyökér-olaj készítése, a haj és szakál épen tartása, erősítése és szépségére, úgy szinte a kellemetlen fejkörpa és sörnyörködés meggyógyítására.

Dr. Suin de Boutemard Fogpasztája

egész és fél csomagokban 70 kr. és 35 kr.

A legújabb, legkényelmesebb és legbiztosabb szer a fogak és foghús épségartására és tisztítására; e paszta egyszerűs mind az egész szájrúgnak igen jótékony üdös-geget kölcsönöz.

BALZSAMOS OLAJBOGYÓ-SZAPPAN.

Mint szelid és hathatós mindennapi mosdó-szer, még a leggyöngébb bőrű hölgyek és gyermekek számára is igen ajánlatos. — Eredeti csomagban 35 kr. —

Dr. HARTUNG

CHINAHEJ OLAJA

A haj tenyésztésére és szépségére a legjobb chinahej lefűzése balzsam-olajjal. — Ára 85 kr. —

Dr. Hartung NÖVENY-HAJKENŐCSE

A leghathatós, táplálós folyadék és növénygyökér-olaj, a hajnövelés előmozdítása és élcsítésére. — Ára 85 kr. —

Valamennyi fentebbi cikk, mint feltűnő tulajdonságuk által dicsőre-tenen bebizonyult tárgyak valódiságukért jótállással kizárólagosan kaphatók:

Kolozsvárt: **WOLFF J.** és **ENGEL J.** gyógyszerészeknél, valamint:

Besztercen: Kelp Ferenc; és Dietrich & Fleischer. Brassóban: Stenner F.; és Jokelius Ferdinánd gyógyszerészek. Déván: Bosniák A.; Dézen: Krémer Samu. Nagy-Enyeden: Horváth Ferenc. Erzsébetvárosban: Schmidt A.; K.-Fejérvárt: Rusz János és Matherny Emil gyógyszerészek. Kézdi-Vásárhelyt: Fejér Lukács. Maros-Vásárhelyt: Fogarasi J. D.; Medgyesen: Breckner Károly; és Vándory & Brändsch. Segesvárt: Misselbacher J. B. és fia. Sz.-Ujvárt: Placintár Ad. G. gyógyszer. Sz.-Régenben: Kinn János és Wachner Traugott. Szász-Sebenben: Weissörtel Ad. G. Szébenben: Zöhrer J. F. és Lur János. Székely-Keresztúron: Binder Márton. Seps-Szentgyörgyön: Vitályos Béla. Sz.-Ujvárhelyt: Kauntz J. A. gyógyszer. Szeredában: Gossy A.; Sz.-Somlyón: Ruszka Ignác. Tasnádon: Szongott Jakab. Tordán: Velits G. és Wolf G.; Zalathán: Megay Guszt. A. gyógyszer.

(270)

5

(5-12)

6

O v á s ! !

már 35 év óta a legjobb hitelnek örvend a jeles tulajdonságai miatt nagyon híres

Fennolendt Ferencz-féle bécsi- vitriol nélküli csizma fénymaz,

és ezért bel- és külföldön ezen készítmény általánosan elismert jelességéért többen (és ezek közt volt könyvvezetőm, ki magát Fennolendt Ferencz öcsének nevezi) azon meggondolatlan eszmére jöttek, hogy magukat idegen tollakkal felékesítve „bécsi fénymaz” néven az enyémhez hasonló vignette alatt egy sokkal rosszabb készítményt terjesztenek. Azért én

FERNOLENDT ISTVÁN

hirdetem és tudatom, hogy még nagybátyám életében 22 évig veztettem a gyártást, kezelést, és hogy boldogult bátyámnak Fennolendt Ferencznek egyetlen és törvényes örököse én vagyok, és mint ilyen egyedül bírom a „bécsi fénymaz” gyártásának titkát, mely fénymaz nem szárad, hanem jóság mellett 4 — 5 évig egyenlő lágyan és íriszen megmarad. Ennélfogva intem a nagy érdemű közönséget és t. kereskedő urakat ismételve és különösen, miszerint ne engedjék magokat csalótól rossz készítménnyel, rászédetni valamint a bört rosz vegyítékekkel bemázoltatni.

Az én törvényes bejegyzett cégem

ELŐBB Fennolendt Ferencz MOST István

Gyárom van: Bécs, Landstrasse Hauptstrasse Nro 74.
Gyári-raktárom: ezelőtt Grünangergasse Nro 8. most Stadt Schulerstrasse Nro 21.
Bécs, aug. 1. 1867.

FERNOLENDT ISTVÁN.

(287)

3-3

(2-12)

4

GREBE HENRICH

férfi-öltöny-raktára

KOLOZSVÁRTT.

Alólt egész tisztelettel tudatom a nagyérdemű helybeli és vidéki közönséggel, hogy a szabadalmazott cég-törvény alapján a főtéren 269. számú Fülei-háznál

férfi-ruha-raktárt nyitottam.

Mint munkavezető hét évig működve Klatrobecz, Krémer és Reil urak üzletében, bátran hivatkozhatom azon általános megelégedésre, melylyel a t. cz. közönség megtisztelt, s ezt jövőre saját üzletemben is kinyerni, legelső kötelességemnek ismerem.

Raktáramban kaphatók minden időszakra megfelelő finom és első gyárakból került valódi gyapjú és más szövetek, melyeket a legújabb divat szerint, magyar, francia, német és pápi öltönyöket tartósan és kellő csinnal, s mindenekfelett jutányos áron készítek el. Vidéki megrendeléseket elfogadok, azokat gyorsan készítem el, s kiszolgált készítményeimért felelősséget vállalom.

Üzletemet újból is a közönség figyelmébe ajánlván, maradok teljes tisztelettel

Grebe Henrich.

(273)

12 éremmel kitüntetett

6

(4-12)

1867. Páris. Ezüst érem.

ANDES és FROEBE

Gőz- firniss- lack- festek és mastic-gyára Bécsben,

ajánlja elismert kittinó jószágú copal szekér és butor-lackját, bernstein és amar-firnissét, siccati, dörzsölt olaj-festékét és padlázat lackját a legolcsóbb árakon.

Nyomdai festékek, gépek és sajtók számára. Gyár: Sinmering 334.

Mastic, általánosan ismert készítmény. Raktár: Bécs, Bäckerstrasse 10.

STEIN JÁNOS könyvkereskedésében Kolozsvártt

előfizethetni a magyar szabadságharcz történetére, 1848—1849-ben.

Az egész munka 10 képes füzetben fog megjelenni.

Előfizetési ára 3 fti.

Hogy ezen érdekes történelmi munkát bárki is megszerezhesse, a fentebbi könyvkereskedés egyes füzetekre is elfogad előfizetéseket 30 kr-ával, azon megjegyzéssel, hogy az első füzettel az utolsó füzetnek ára is azaz 60 krajczár fizetendő.

Ugyan csak STEIN JÁNOS-nál Kolozsvártt:

Keresztyén hittan,

melyet a néhai b. e. erdélyi ref. püspök Zágoni BODOLA SÁMUEL újabb és megújított kiadása nyomán, legújabbban átdolgozott és az V-ik és VI-ik gymn. osztály számára sajtó alá rendezett

GARDA JÓZSEF, ker. erkölcsstan és gyakorl. theologia r. tanára a n.-enyedi ref. tanodában. Ára 70 kr. o. ért.

Szekér-postai feladványokhoz szükséges FUVARLEVELEK

50 darab	— fti 30 kr.
100 "	— fti 50 kr.
500 "	2 fti — kr.

Befőttes és más üvegekre a drága Lan-torna helyett a tartósabb, czélszerűbb, tisztább és sokkal olcsóbb

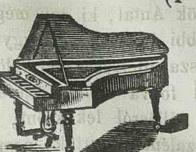
pergament papir

jött használatba.

Kapható kisebb és nagyobb darabokban 8, 10 kr-ért.

Kolozsvártt STEIN JÁNOS papirkereskedésében.

(298)

(1-3)

ZONGORA

Egy igen jó, csaknem egészen új

ZONGORA

bérbe kiadó. Megnézhetni, s értekezhetni iránta közepütczában a 458-dik számú háznál, az emeletben.

(294) (2-3)

A Kolozsvár városi redoutte épületében levő vendéglő,

minden ahöz tartozó joggal, teljes butor-zattal, úgy szintén farsang idejére a **tánc-teremhez csatolt étterem ellátása étkekkel és italokkal**, az eddigi válságos betegségi állapota miatt, folyó évi october 1-ső napjától kezdőleg **1 vagy két évre** kedvező feltételek mellett, bérbe adó. Vállalkozók kéretnek a feltételek meg tudása iránt Redoutte bérlo dr. Hintzhez folyamodni.

(292)

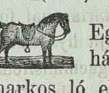
(3-3)

Egy jóhitelű életbiztosító intézet

erdélyi vezérlogóval és egy **Szebenben, Kolozsvártt vagy Brassóban** lakó egyénre kívánna bízni. Ajánlatok, a legbecsületesebb titoktartás ígérete mellett, F. P. 159. alatt Haasenstein és Vogler által Bécsben, kéretnek tétetni.

(295) (2-3)

(296)

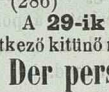

(2-12)

Egy kitanult hibátlan szürke háticas paripa, 7 éves 15 1/2 markos ló eladó. Értekezhetni hidelvén

ujtca 471 ház szám alatt.

(286)

(2-12)

A 29-ik kiadásban megjelent kötetekhez kittinó műnek eredeti kiadása.

Der persönliche Schutz,

Laurentius-tól, orvosi tanácsadó némi betegségekben, nevezetesen erőtlenségi állapotokban. Vastag kötet 232 oldalal és 60 bonyolult képpel. Borítékban lepecsételve. Ára 1 tallér 10 ezüst garas = 2 fti 24 kr., minden nevezetes könyvkereskedésben folytonosan kapható.

Pesten Hartleben és társánál.

Óvatik ezen könyvnek különféle nyilvánosan hirdett — állítólag mesés számú kiadásban megjelent — mások kivonataitól. Az eredeti kiadást Laurentius-tól kell kérni, s arra figyelni, hogy az a mellékelt bélyeggel legyen lepecsételve. Akkor megcserélés nem fordulhat elő.

(289) (3-3)

Az 57 sz. alatti szállás bel-farkas-utczában Szt.-Mihály naptól kezdve kiadó. Négy szoba, konyha, kamara, pin-cze és istálló áll. Értekezhetni 56 sz. alatt az emeleten, vagy a ref. fő-tanodában az ellenőrnél.

(290) (3-3)

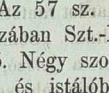
A tordai cizfrafogadó

nevezet alatti vendéglő, idei sept. 29-től kezdőleg haszonbérbe adandó lévén, a vállalkozók eziránt értekezhetnek Tordán a tulajdonossal.

Tordán, aug. 29-én, 1867.

BETEGH SÁNDOR.

(293)

(10-12)

VAS KERTI BUTOROK

összerakhatók, legújabb divat szerint.

1 fti 90 kr egy elegans, divatos, összerakható vas kerti szék.

17 fti egy elegans vas kerti pad; ezeken kívül **asztalok, karszékek**, és mindenem kerti és nyári lakó butorok találhatók a legújabb árakon BRÜLL ANTAL vasbutor-gyárban. Bécs, Alsergrund, Hahn-gasse, Nro. 6. Raktár: Kolowretting Nro. 10. Vidéki megrendelések pontosan teljesítenek.

